

សង្ឃៀវកៅដានីយ៉ែល — លេខមួយរយចិត្តសិបបុរាបី

ការសរុបគុណនាខាងទំនាយ៖ ការបរិកសមុតងៃនៃ ដានីយ៉ែល ១១
នៃកុនុងចុងចុងក្រោយ

Jeff Pippenger
2024-04-08

ខទីដប់បុរាមួយដល់ខទីដប់បុរាបួន នៃដានីយ៉ែលជំពូក ១១ តំណាងឲ្យបុរាភូតិសាស្ត្រដលៃចាប់
ផុដើមពីច្បាប់ចុងអោទិតុយដលៃនឹងមកដល់ឆាប់ៗនេះនៃសហរដ្ឋអាមេរិក
រហូតដល់មីកាអលៃឈរឡើង ហើយរយៈពេលសាកលបងរបស់មនុស្សសត្វរហូតដល់បិទបញ្ចប់។
ដូច្នេះ វាក៏តំណាងឲ្យបុរាភូតិសាស្ត្រនៃខែ ៤១ ដល់ខែ ៤៥ នៃជំពូកដលៃនោះផងដែរ។

ប៉ុន្តែអ្នកដលៃមកទាស់នឹងគាត់ នឹងប្រព្រឹត្តតាមចិត្តរបស់ខ្លួន
ហើយគុមានអ្នកណាអាចឈរនៅមុខគាត់បានឡើយ;
ហើយគាត់នឹងឈរនៅក្នុងស្រុកដ៏រុងរឿង ដលៃដោយដៃរបស់គាត់
វានឹងត្រូវបំផុសឲ្យអស់។ គាត់ក៏នឹងតាំងមុខរបស់ខ្លួន
ដើម្បីចូលមកដោយកម្ពស់នៃគរទាំងមូលរបស់ខ្លួន
ហើយមានមនុស្សទៀងត្រង់នៃជាមួយគាត់; ដូច្នេះគាត់នឹងផ្ទុះដូច្នេះនោះ៖
ហើយគាត់នឹងឲ្យកូនស៊ីនៃស្រែភ្នំទៅគាត់ ដើម្បីបិទខ្ទប់នាង;
ប៉ុន្តែនាងនឹងមិនឈរនៅខាងគាត់ទេ ហើយក៏មិនមែនសម្រាប់គាត់ដែរ។ បន្ទាប់ពីនេះ
គាត់នឹងបែរមុខទៅកាន់កោះទាំងឡាយ ហើយនឹងយកបានជាច្រើន;
ប៉ុន្តែមេដឹកនាំមុនគាត់ ដើម្បីប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
នឹងផ្ទុះឲ្យការគុមៈគិះដៀលដលៃគាត់បាននាំមកនោះបញ្ចប់;
ដោយគុមានការគុមៈគិះដៀលរបស់ខ្លួន គាត់នឹងផ្ទុះឲ្យវាត្រឡប់មកលើគាត់វិញ។
រួចមក គាត់នឹងបែរមុខទៅកាន់បន្ទាយនៃស្រែករបស់ខ្លួនវិញ; ប៉ុន្តែគាត់នឹងជំពប់
ហើយដួល ហើយនឹងរកមិនឃើញឡើយ។ ដានីយ៉ែល 11:16-19។

នៃពេលបងស៊ីវិល វាយតម្លៃ បានលើកឡើងអំពីការបំពេញសមរចចុងក្រោយនៃដានីយ៉ែល
ជំពូក ១១ នាងបានចូលដៃថា

«បុរាភូតិសាស្ត្រជាច្រើនដលៃបានបំពេញសមរចនៃកុនុងទំនាយនេះ
នឹងត្រូវបានកើតឡើងមុតងទៀត»។ ខ ៤១ ដល់ ខ ៤៥
ផ្ទុះការនិយាយឡើងវិញអំពីបុរាភូតិសាស្ត្រទំនាយនៃខែទាំងនេះ។ ខែទាំងនេះបានបំពេញសមរច
ចនៃពេលរួមបំពេញនិយមបានកាន់កាប់ការគ្រប់គ្រងលើពិភពលោក
ដោយចាប់ផ្តើមពីការយកឈ្នះតំបន់ភូមិសាស្ត្រប៊ីកនុលដៃជាមុន។

«ថ្ងៃបរិស្ថានមិនអាចឈរតទល់នឹងអានទីយ៉ូឌុស ស្កតចេនទ្រីសខាងជើងបានក៏ដោយ
ក៏អានទីយ៉ូឌុសវិញមិនអាចឈរតទល់នឹងពួកគេ ដលៃឥឡូវនេះបានមកប្រឆាំងនឹងគាត់
បានឡើយ។ មិនមាននគរណាមួយអាចទប់ទល់នឹងអំណាចដលៃកំពុងតែចេញដលៃនេះហេ
នទៀតឡើយ។ សិរីត្រូវបានយកឈ្នះ ហើយត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងចក្រភពរួម
នៃពេលដលៃប៉ុលពិ នៅឆ្នាំ 65 មុន គ.ស. ដកហូតកម្មសិទ្ធិរបស់អានទីយ៉ូឌុស
អាស៊ីយ៉ាទីកុស ហើយបន្តថយសិទ្ធិទៅជាខេត្តមួយរបស់រ៉ូម។»

«អំណាចដលៃនោះ ក៏ត្រូវឈរនៅក្នុងដៃនៃដ៏បរិសុទ្ធ ហើយបំផុសឲ្យវាផងដែរ។
រួមមានគ្នាជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយបុរាជនរបស់ព្រះ គឺជនជាតិយូដា

ដោយសន្តិសញ្ញាសម្ព័ន្ធជាពេញលេញ ១៦២ មុន គ.ស.
ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនេះមក វាបានកាប់ទីតាំងសំខាន់មួយនៅក្នុងបុរាណវិទ្យា។
ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ វាមិនមានទទួលយកតាមការស្រាវជ្រាវ
ដោយការវាយតម្លៃបុរាណវិទ្យា រហូតដល់ឆ្នាំ ៦៣ មុន គ.ស. ទេ ហើយបន្ទាប់មក
វាបានកើតឡើងតាមរបៀបដូចខាងក្រោម។»

«បន្ទាប់ពីពេលវេលាគួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធនាការរបស់គាត់បុរាណវិទ្យាដ៏ដាច់ស្រយាល
ស្ថិតចេញពីទូល មានអ្នកបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយ គឺ ហ៊ីរកានុស និង អារីស្តូប៊ុលុស
កំពុងតែស្វែងរកដំណោះស្រាយបណ្តឹងក្នុងយុទ្ធជា
បុរាណវិទ្យារបស់ពួកគេត្រូវបានយកមកដាក់នៅចំពោះព្រមព្រៀង
ដដែលនាប្រយោលវិញអយុត្តិធម៌នៃការអះអាងរបស់អារីស្តូប៊ុលុស ប៉ុន្តែមិនបំណងពន្យល់
យោងការសម្រេចក្នុងរឿងនេះរហូតដល់ក្រោយយុទ្ធនាការដែលគាត់បុរាណវិទ្យាជាយូរមកហើយ
ចូលទៅក្នុងអារ៉ាប៊ី ដោយសន្យាថាបន្ទាប់មកគាត់នឹងគួរឱ្យបំភ្លឺ
ហើយដោះស្រាយកិច្ចការរបស់ពួកគេតាមអ្វីដែលមើលទៅថាគួរឱ្យស្រឡាញ់ និងសមគួរ។
អារីស្តូប៊ុលុស ដោយយល់ផ្សាច្បាស់ពីអំពើទុក្ខសន្តិភាពរបស់ព្រមព្រៀង
ក៏បញ្ចប់គួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយរបស់ខ្លួន
ហើយគួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយយ៉ាងមាំមួន ដោយតាំងចិត្តថា
ទោះក្នុងគ្រប់ហានិភ័យយ៉ាងណាក៏ដោយ នឹងកាន់កុសលាដល់ឯកទុក្ខឲ្យបាន
ដដែលគាត់បានដឹងជាមុនថា នឹងគួរកាត់សច្ចក្រឹត្យទៅអ្នកដទៃ។
ព្រមព្រៀងបានដេញតាមអ្នករត់ចេញទៅយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ
ខណៈដែលគាត់ខិតជិតក្នុងយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យា អារីស្តូប៊ុលុស
ចាប់ផ្តើមស្វែងរកដំណោះស្រាយដល់ខ្លួន ក៏ចេញមកជួបគាត់
ហើយព្យាយាមសម្របសម្រួលកិច្ចការដោយសន្យាថានឹងចុះចូលទាំងស្រុង
និងផ្តល់ប្រាក់យ៉ាងច្រើន។ ព្រមព្រៀង ដោយទទួលយកសំណើនេះ ក៏ចាត់ការប្រើប្រាស់
ឲ្យដឹកនាំកងទ័ពមួយផ្នែកទៅទទួលយកប្រាក់នោះ។ ប៉ុន្តែ
នៅពេលឧត្តមសេនាឆ្លើយតបនេះមកដល់ក្នុងយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យា
គាត់បានឃើញទ្វារក្នុងបិទទល់នឹងគាត់ ហើយគួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយ
ទីក្នុងនឹងមិនគោរពតាមកិច្ចការព្រមព្រៀងនោះទេ។»

«ដើម្បីកុំឲ្យ Pompey
គួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយដោយមានទោសទណ្ឌឧកម្មបំបែន គាត់បានចងខ្លួន
Aristobulus ដដែលគាត់បានកុសលាឲ្យនាងជាមួយខ្លួន
ហើយគ្រប់គ្រងនោះបានលើកទ័ពទាំងមូលរបស់គាត់ចូលវាយបុរាណវិទ្យាក្នុងយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យា។
ពួកអ្នកគាំទ្រ Aristobulus មានបំណងការពារទីក្រុងនោះ ខណៈដែលពួកអ្នកគាំទ្រ
Hyrchanus មានបំណងបើកទ័ពវាយក្នុង។ ពួកចុងក្រោយនេះមានចំនួនច្រើនជាង
ហើយបានឈ្នះអំណាច ដូច្នេះ Pompey គួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយដោយសេរី។
បន្ទាប់មក ពួកសម្ព័ន្ធជាមួយរបស់ Aristobulus បានថយទៅកាន់ភ្នំព្រះវិហារ
ដោយមានចិត្តតាំងមាំថានឹងការពារក្នុងដែននោះ ដូចជាការតាំងចិត្តរបស់ Pompey
ក្នុងការបង្កក្បាច់រាងដែន នៅចុងបញ្ចប់នៃពេលវេលា
មានការបំបែកផ្សេងៗមួយផ្នែកគ្រប់គ្រងសម្រាប់ការសម្រុកចូលវាយ
ហើយក្នុងដែននោះគួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយមុខងារ។
ក្នុងការសម្រាប់យ៉ាងសាហាវដែលបានកើតឡើងបន្ទាប់មក
មនុស្សដប់ពីរពាន់នាក់គួរឱ្យបំភ្លឺយុទ្ធជាបុរាណវិទ្យាដ៏ដ៏រីករាយ។ អ្នកបុរាណវិទ្យាស្រាវជ្រាវកត់សម្គាល់ថា
វាជាទិដ្ឋភាពគួរឲ្យរំជួលចិត្តណាស់ ក្នុងការមើលឃើញពួកសង្គ្រាម
ដែលនៅពេលនោះកំពុងបម្រើក្នុងពិធីបរិសុទ្ធ ដោយដៃស្តាប់ស្តាប់

និងគោលបំណងមុតមាំ បន្តការងារដដែលពួកគេធ្វើលាប់អនុវត្តជាប្រចាំ
ហាក់ដូចជាមិនដឹងអំពីភាពចលាចលដ៏សាហាវពុរផ្ទុសនៃទ្វារឡើយ
ទោះបីជាជុំវិញពួកគេទាំងអស់ មិត្តភក្តិរបស់ពួកគេក៏ពុំឯក្នុងរូបសម្បត្តិរបស់ពួកគេ
បើជាញឹកញាប់ឈាមរបស់ពួកគេផ្សេងទៅនឹងឈាមឡើយជាមួយឈាមនិយាយប្រាប់ពួកគេ
ក៏ដោយ។»

បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់សង្គ្រាមហើយ ពុំបោះបង់ផលព្រួយបារម្ភក្នុងយូសាឡីម
ផ្ទុះទឹកក្នុងច្រវែនពីអំណាចគ្រប់គ្រងរបស់យូដាទៅស៊ីរី
ហើយបានដាក់ពន្ធជលីជនជាតិយូដា។ ដូច្នេះ ជាលើកដំបូង ក្នុងយូសាឡីមក្នុងរូបសម្បត្តិ
រាក់ស្វែងការឈ្នះសង្គ្រាមនៃកូនកណ្តាប់ដៃនៃអំណាចនោះ ដល់នឹងកាន់កាប់
“ទីកន្លែងរឿង” ដោយកណ្តាប់ដៃកែប្រែសាសនា
រហូតទាល់តែបានបំផ្លាញវិញ្ញាណអស់សព្វគ្រប់។

«ខទី ១៧។ គាត់ក៏នឹងបង្កើនមុខរបស់ខ្លួន
ដើម្បីបិទលមកដោយកម្ពុលាំងនៃគំនិតមូលរបស់ខ្លួន
ហើយមានមនុស្សស្រឡាញ់គ្រប់គ្រងទៅជាមួយគាត់ផង; ដូច្នេះគាត់នឹងផ្ទុះចុះនោះ
ហើយគាត់នឹងឱ្យដល់គាត់នូវកូនស៊ីរីនៃស្តេចទ្វារឡើយ ដើម្បីបំផ្លាញនាង;
ប៉ុន្តែនាងនឹងមិនឈរនៅខាងគាត់ឡើយ ក៏មិនមែនសម្រាប់គាត់ដែរ»។

ប៊ីសុសព នយោបាយ បានផ្តល់ការអានមួយផ្សេងទៀតសម្រាប់ខ្លួន៖
ដល់ហាក់ដូចជាបង្ហាញនូវឱកាសកាន់កាប់ប្រទេស ដូចតទៅ៖
«គាត់ក៏នឹងតម្រង់មុខរបស់គាត់
ដើម្បីបិទលទៅដោយកម្ពុលាំងក្នុងរាជានាគរាជ្យទាំងមូលផងដែរ»។ ខ ១៦
បាននាំយើងចុះមកដល់ការឈ្នះកាន់កាប់ប្រទេសស៊ីរី និងយូដាដោយពួករ៉ូម។ មុននោះ
រ៉ូមបានយកឈ្នះម៉ាស៊ីន និងចុងក្រុងហើយ។ ឥឡូវនេះ
អស៊ីរីជាអតីតប៉ុណ្ណោះដល់នៃស៊ីរីនៃ «រាជានាគរាជ្យទាំងមូល» របស់អាឡិចសាន់ដ័រ
ដល់មិនទាន់ក្នុងរូបសម្បត្តិស្តេចក្រុងរ៉ូមអំណាចរ៉ូម ហើយឥឡូវនេះ
អំណាចនោះបានតម្រង់មុខរបស់ខ្លួន
ដើម្បីបិទលទៅក្នុងប្រទេសនោះដោយកម្ពុលាំង។

ប៉ូតូលមេ អៀនតេសេ បានសរសេរទិវង្គតនៃឆ្នាំ ៥១ មុន គ.ស។
ព្រះអង្គបានទុកមកដល់យុទ្ធនិងនគរអេហ្សីប៊ីប្រឆាំងបុត្រចុបង
និងបុត្ររបស់ព្រះអង្គ គឺ ប៉ូតូលមេ និង កូលអេហ្សាត។
នៅក្នុងព្រះរាជបណ្ណាការរបស់ព្រះអង្គ បានចែងថា
ពួកគេរុករានពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ហើយគ្រងរាជ្យរួមគ្នា;
ហើយដោយព្រោះពួកគេនៅរឹបរយក្នុង
ពួកគេរុករានបានដាក់ឱ្យស្តេចក្រុងរ៉ូមអាណាព្យាបាលរបស់ជនរ៉ូម។
បុរាណវិទូរ៉ូមបានទទួលបន្ទុកនោះ ហើយបានតែងតាំង ប៉ូមបេ
ជាអាណាព្យាបាលរបស់ព្រះរាជសន្តតិវិយក្នុងនៃអេហ្សីប៊ី។

«មិនយូរប៉ុន្មាន បន្ទាប់ពីមុននោះមួយបានផ្ទុះឡើងរវាង Pompey និង Caesar
សង្គ្រាមដ៏ល្បីល្បាញនៅ Pharsalia ក៏ក្នុងរូបសម្បត្តិឡើងរវាងមេទ័ពទាំងពីរនោះ។
Pompey បានចាញ់សង្គ្រាម ហើយរត់ភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសអេហ្សីប៊ី។ Caesar
ក៏បានដេញតាមទៅទីនោះភ្លាមៗ; ប៉ុន្តែមុនពេលគាត់ទៅដល់ Pompey
ក្នុងរូបសម្បត្តិយ៉ាងទាបថោកដោយ Ptolemy
ដល់គាត់ផ្តល់ក្បួនបានតែងតាំងឱ្យផ្ទុះជាអន្តរាគមន៍អាណាព្យាបាល។ ដូច្នេះ Caesar

ក៏បានទទួលយកការតែងតាំងដដែលបានបុគ្គលឈ្មោះ Pompey នោះ
គឺជាអ្នកអាណាព្យាបាលរបស់ Ptolemy និង Cleopatra។ គាត់បានឃើញថាបុរសសេអេហ្វ
ស៊ីបកំពុងស្ថិតក្នុងភាពចលាចលដោយសារការខានផ្ទុកក្នុង ដោយ Ptolemy និង
Cleopatra បានកុលាយជាសត្រូវនឹងគ្នា
ហើយនាងត្រូវបានដកហូតចេញពីចំណែករបស់នាងក្នុងការគ្រប់គ្រង។
នោះជាយ៉ាងនេះក្តី គាត់មិនបានស្វាគមន៍ស្តេចក្នុងការចុះចតនៅ Alexandria
ជាមួយនឹងកម្ពុលាងតូចរបស់គាត់ ដដែលមានទ័ពសេះ ៨០០ នាក់ និងទ័ពចម្លើង
៣២០០ នាក់ ដើម្បីទទួលស្វាគមន៍ម្ចាស់នោះនោះ និងទទួលបន្ទុកដោះស្រាយវាឡើយ។
ខណៈដែលភាពចលាចលកាន់តែកើនឡើងរាល់ថ្ងៃ Caesar
បានឃើញថាកម្ពុលាងតូចរបស់គាត់មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់រក្សាជំហររបស់គាត់ទេ
ហើយដោយសារមិនអាចចាកចេញពីបុរសសេអេហ្វស៊ីបបាន
ពុំទេខ្យល់ជើងបានបក់នៅរដូវនោះ គាត់ក៏បានបញ្ជូនសារទៅកាន់អាស៊ី
ដោយបង្គាប់ឱ្យកងទ័ពទាំងអស់ដែលគាត់មាននៅតំបន់នោះ
មកជួយគាត់ឱ្យបានឆាប់តាមដដែលអាចផ្ទុកទៅបាន។»

ដោយអាកប្បកិរិយាអ្នកអាងយ៉ាងខ្ពស់បំផុត គាត់បានចេញបញ្ជាថា ប៉ុក្លូឡូមេ និង
កុលអេហ្វាត្យា ត្រូវសាយកងទ័ពរបស់ខ្លួន មកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខគាត់
ដើម្បីដោះស្រាយភាពខុសគ្នារវាងពួកគេ
ហើយត្រូវគោរពតាមសច្ចក្រឹត្យរបស់គាត់។ ដោយសារអេហ្វស៊ីបជានគរឯករាជ្យ ប
ញ្ញដ៏អ្នកអាងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការប្រមាថដល់សច្ចក្រឹត្យថ្លៃថ្នូររវាងរដ្ឋសរុបសា
ហើយដោយហេតុនេះ បុរសសេអេហ្វស៊ីបដែលខឹងសម្បោយយ៉ាងខ្ពស់
បានលើកអាវុធឡើង។ សសោរ បានឆ្ងល់យឺតយ៉ាវថា
គាត់បានប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចនៃនូវរបស់ឪពុកពួកគេ គឺ អូលីម៉ាកសេ
ដែលបានដាក់កូនៗរបស់ខ្លួននៅក្រោមអាណាព្យាបាលភាពរបស់ព្រឹទ្ធសភា
និងបុរសសេអេហ្វស៊ីប ហើយអំណាចទាំងមូលនោះ នៅពេលនេះ
បានបុគ្គលស្ថិតក្នុងបុគ្គលរបស់គាត់ក្នុងនាមជាក្នុងស៊ុល; ហើយថា
ក្នុងនាមជាអាណាព្យាបាល គាត់មានសិទ្ធិផ្ទុកជាអាជ្ញាកណ្តាលរវាងពួកគេ។

«បន្ទាប់មក កិច្ចការនោះត្រូវបាននាំមកដាក់នៅចំពោះមុខគាត់ជាចុងក្រោយ
ហើយបានតែងតាំងអ្នកតស៊ូមតិឱ្យចូលរួមការណ៍ការពារបណ្តឹងរបស់ភាគីនីមួយៗ។
កុលអេហ្វាត្យា ដោយដឹងអំពីចំណុចខុសគ្នារបស់អ្នកយកឈ្នះរួមដ៏អស្ចារ្យនោះ
បានវិនិច្ឆ័យថា សម្រស់នៃវត្ថុមានរបស់នាងនឹងមានបុរសធម្មតាជាអ្នកតស៊ូមតិណា
មួយដែលនាងអាចជួលបាន
ក្នុងការទទួលបានសច្ចក្រឹត្យនិច្ចវេទនាឱ្យសម្រេចជាប្រយោជន៍ដល់នាង។
ដើម្បីបិទល្ងន់ដល់វត្ថុមានរបស់គាត់ដោយមិនឱ្យគេដឹង
នាងបានប្រើលុបិចដូចតទៅនេះ៖
នាងបានដកសន្ទនាខ្លួនចេញបណ្តើរដោយនៅក្នុងបន្ទប់ខ្នោះអាមួយ
ហើយអាប្បឡង្គស ជាអ្នកបម្រើជនជាតិស៊ីស៊ីលីរបស់នាង បានរុំដោយក្រណាត់មួយ
ចងរាងដោយខ្ពស់ស្របតែមួយ ហើយលើកវាដាក់លើសមាជីវីងម៉ាដូចហ៊ីគុលរបស់ខ្លួន
រួចស្រងែរកបន្ទប់ស្នាក់នៅរបស់សសោរ។
ដោយអះអាងថាខ្លួនមានអំណាចមួយសម្រាប់មេទ័ពរួម
គាត់ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលតាមទ្វារនៃបន្ទប់ ចូលទៅក្នុងវត្ថុមានរបស់សសោរ
ហើយដាក់បន្ទុកនោះនៅទៀបជើងរបស់គាត់។
នៅពេលសសោរបានស្រាយហាចមានជីវិតនេះចេញ មើល! កុលអេហ្វាត្យាស្រស់ស្អាត
ឈរនៅចំពោះមុខគាត់។

គាត់មិនត្រឹមតែមិនមានការមិនពេញចិត្តចំពោះលុបចំនោះទេ ប៉ុន្តែដោយសារមានអត្ថបទច្បាស់លាស់ដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុង 2 Peter 2:14 ការយឺតយ៉ាវស្មុគស្មាញស្មុគស្មាញអាចបំបែនត្រឹមត្រូវបានឃើញលើកដំបូងបំណុលនោះ ដូចដែលល្អិតល្អនាយ មានឥទ្ធិពលទាំងស្រុងលើគាត់ ដូចដែលនាងបានប្រាប់នាទុក្ខ។»

«នៅទីបំផុត សេសសល់បានចេញពីរោងចក្រកុំឱ្យថា បងប្អូនប្អូនស្រីនោះត្រូវកាន់កាប់បណ្តឹងក្នុងគុណ សុរាគមន៍បំណងនៃព្រះឆន្ទៈ។ ពោធិ៍សាត់ ជាបុគ្គលមិនត្រូវបានខ្ចីពីបំផុតនៃបុគ្គល ដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងសេចក្តីសង្ឃឹមនៃការបណ្តេញកុលស្វាស្ត្រចេញពីបណ្តឹងកុល មានភ័យខ្លាចពីលទ្ធផលនៃការសង្កេតឱ្យបានច្បាស់ពីការកាន់កាប់ណាចិញ្ចឺ។ ហេតុនេះហើយ គាត់បានចាប់ផ្តើមបង្កើនឱ្យមានការច្នៃប្រឌិត និងសង្វេគខ្លាំងក្លាប្រឆាំងនឹងសេសសល់ ដោយបញ្ចូលយោបល់ក្នុងចំណោមបុរាណជនថា នៅទីបំផុតគាត់មានបំណងប្រគល់អំណាចទាំងស្រុងដល់កុលស្វាស្ត្រម្នាក់ឯង។ មិនយូរប៉ុន្មាន ការបោះបង្គោលដោយប្រើកាំភ្លើងបាញ់កាំភ្លើង អគ្គិសនី ដឹកនាំកងទ័ពចំនួន 20,000 នាក់ បានឆ្លងកាត់ដើម្បីបណ្តេញសេសសល់ចេញពីអាឡិចសង់ឌ័រ។ ដោយរៀបចំកងកម្លាំងតូចរបស់ខ្លួនយ៉ាងប្រសើរនៃបុរសប៉ុន្មាននាក់តាមផ្លូវជួរ និងផ្លូវតូចៗក្នុងទីក្រុង សេសសល់បានជួបការលំបាកអ្វីក្នុងការទប់ទល់នឹងការវាយប្រហារនោះឡើយ។ ពួកអហេស៊ីបបានប៉ុនប៉ងបំផ្លាញកងនាវារបស់គាត់។ គាត់ក៏បានតបតវិញដោយដុតកងនាវារបស់ពួកគេ។ ដោយសារនាវាខ្លះដែលកំពុងឆេះត្រូវបានខ្ទប់ដោយបំពង់នាំទៅជិតមាត់ចង្កោម អគារមួយចំនួនក្នុងទីក្រុងក៏បានឆេះដែរ ហើយបណ្តាលឱ្យអាឡិចសង់ឌ័រដ៏ល្អិតល្អនាយ ដែលមានស្បៀងរាល់ជិត 400,000 កុលស្វាស្ត្របានបំផ្លាញ។»

«ដោយសារសង្គ្រាមកាន់កាប់រាជធានីខ្មែរយើង សេសសល់បានចាត់ឱ្យស្រាវជ្រាវពីគំរូបុរាណសាស្ត្រខាងទាំងអស់។ កងនាវាជួយមានមកពីអាស៊ីតូច ដើម្បីបិទផ្លូវគាត់។ មីថ្វីដាតសេសសល់បានចេញដំណើរទៅអហេស៊ីប ជាមួយនឹងកងទ័ពមួយដែលមានបុរសមូលឡើងនៃស៊ីរី និងស៊ីលីស៊ី។ អាន់ទីហាទ័រ ជនអឺរ៉ុប បានចូលរួមជាមួយគាត់ ព្រមទាំងជនយូដា ៣,000 នាក់។ ជនយូដា ដែលកាន់កាប់ចុះក្នុងទូលន្ទីរនៃអហេស៊ីប បានអនុញ្ញាតឱ្យកងទ័ពឆ្លងកាត់ទៅដោយគ្មានការរំខាន។ បើគ្មានការសហការរបស់ពួកគេទៅជូនកែនេះទេ ផែនការទាំងមូលប្រាកដជាបរាជ័យ។ ការមកដល់របស់កងទ័ពនេះបានសម្រេចលទ្ធផលនៃការប្រកួតប្រជែងនោះ។ សមរភូមិសម្រេចមួយត្រូវបានប្រយុទ្ធនៅជិតទន្លេនេល ដែលបណ្តាលឱ្យសេសសល់ជ័យជម្នះពេញលេញ។ ប៉ុន្តែឡើយ ដែលបានព្យាយាមរត់ចេញខ្លួន ត្រូវបានទឹកស្រាប់ក្នុងទន្លេ។ បន្ទាប់មក អាឡិចសង់ឌ័រ និងអហេស៊ីបទាំងមូល បានចុះចូលចំពោះអុនកល្យនៈ។ ឥឡូវនេះ រួមមានចូលកាន់កាប់ និងស្លាប់បញ្ចូលនគរដើមទាំងមូលរបស់អាឡិចសង់ឌ័រ។»

«ដោយពាក្យ “មនុស្សទៀងក្បង” ក្នុងអត្ថបទនេះ គ្មានសង្ស័យឡើយថា មានន័យសំដៅទៅលើជនជាតិយូដា ដែលបានផុតរលំជន្លួយដល់គាត់ដូចដែលបានរៀបរាប់រួចហើយ។ បើគ្មានជន្លួយនេះទេ

គាត់មុខជាបរាជ័យជាក់ជាមិនខាន; ប៉ុន្តែតែងតែមានជំនួយនេះ
គាត់បានបង្កការបរាជ័យសម្រាប់សង្គ្រាមស៊ីវិលក្នុងស្រុករបស់គាត់ នៅឆ្នាំ 47 មុន
គ.ស.»

«“កូនស៊ីនស្រែករីករាយ ដោយបង្កឧបសគ្គ”
តាមដំណើរអនុក្សេបត្រិសាស្ត្របានកត់ត្រា
ក្នុងស្រុកឡើងលើសសារមានចំពោះកុលសម្ព័ន្ធភាព
ដដែលនាងបានបង្កកើតបុគ្គលិកម្នាក់ឱ្យគាត់ ត្រូវបានចាត់ទុកជាមូលហេតុតម្លៃយកតំណ
ការដល់គាត់បានចាប់ផ្តើមយុទ្ធនាការដ៏គួរឲ្យកត់សម្គាល់ជាសង្គ្រាមអហេស៊ីប។ ការនេះ
បានផ្តើមឱ្យគាត់ស្នាក់នៅក្នុងអហេស៊ីបយូរជាងដដែលកិច្ចការរបស់គាត់ទាមទារ
ដោយគាត់បានចំណាយក្លិនទាំងមូលក្នុងពិធីប្រល័ង
និងការសហការស្រីរួមជាមួយនឹងមហាក្សត្រីដ៏ពុករលួយនោះ។ “ប៉ុន្តែ”
ហេតុអ្វីបានមានបុរសសន្និដ្ឋាន “នាងនឹងមិនឈរនៅខាងគាត់ឡើយ
ក៏នឹងមិនសម្រាប់គាត់ដែរ” ក្រោយមក កុលសម្ព័ន្ធភាពបានរាប់ខ្លួនទៅនឹងអង្គតូនី
ដដែលជាសក្ខីរបស់អូហ្គុស្ទុស សសារ
ហើយបានប្តូរអំណាចទាំងមូលរបស់នាងប្តូរឆ្លងនឹងរូប។»

«ខទី ១៨។ បន្ទាប់ពីនេះ គាត់នឹងបង្កើនមុខរបស់គាត់ទៅកាន់កោះទាំងឡាយ
ហើយនឹងយកបានជាច្រើន; ប៉ុន្តែ មេដឹកនាំមួយរូប ដើមប៊ីប៊ុយណេជន់របស់ខ្លួន
នឹងផ្តើមឱ្យការប្រមាថដល់គាត់បាននាំមកនេះបញ្ចប់ទៅ;
ដោយគ្មានការប្រមាថលើខ្លួនឯង
មេដឹកនាំនោះនឹងផ្តើមឱ្យវាគួរឱ្យបំភ្លឺភាពវិញ។»

«សង្គ្រាមជាមួយនឹង Pharnaces ស្ថិតចេញពី Cimmerian Bosphorus
ទីបំផុតបានទាញគាត់ឱ្យចាកចេញពីអហេស៊ីប។ Prideaux និយាយថា
“នៅពេលគាត់មកដល់ទីដដែលស្រូវនៅ គាត់ដោយមិនផុតពីពេលសម្រាកឡើយ
ទាំងដល់ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ ឬដល់ពួកគេ ក៏បានវាយប្រហារក្នុងរាជ្យ
ហើយទទួលបានជ័យជម្នះដាច់ខាតលើពួកគេ;
ហេតុការណ៍នេះគាត់បានសរសេរប្រាប់មិត្តភក្តិមុនរបស់គាត់ដោយពាក្យបីម៉ាត់នេះថា:
Veni, vidi, vici; ខ្ញុំបានមក ខ្ញុំបានឃើញ ខ្ញុំបានឈ្នះ។”
ផុតកែច្នៃក្រោយនៃខែនេះពាក់ព័ន្ធនឹងភាពមិនច្បាស់លាស់មួយចំនួន
ហើយមានភាពខុសគ្នាខ្លះៗនៃការបំពេញការងារនិងការអនុវត្តរបស់វា។
អ្នកខ្លះយកវាទៅអនុវត្តចំពោះពេលមុនជាងនេះនៅក្នុងជីវិតរបស់ Caesar
ហើយគិតថាពួកគេរកឃើញការបំពេញរបស់វានៅក្នុងជម្ងឺរបស់គាត់ជាមួយ
Pompey។ ប៉ុន្តែ ព្រឹត្តិការណ៍មុន
និងព្រឹត្តិការណ៍បន្ទាប់ដដែលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងទំនាយ
បង្កឱ្យយើងស្វែងរកការបំពេញផ្ទៃនៃនេះនៃការព្យាករណ៍
នៅចន្លោះជ័យជម្នះលើ Pharnaces និងការស្តាប់របស់ Caesar នៅទីក្រុងរ៉ូម
ដូចដែលត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងខបន្ទាប់។
បុរេគ្រឹស្តសាស្ត្រដដែលពេញលេញជាងនេះនៃម៉ាយកាលនេះ
ប្រហែលជានឹងនាំឱ្យពន្លឺមកលើព្រឹត្តិការណ៍នានា
ដដែលនឹងផ្តើមឱ្យការអនុវត្តនៃអត្ថបទនេះគ្មានភាពជាប់គាំង។»

«ខទី ១៩។ បន្ទាប់មក
គាត់នឹងបង្កើនមុខរបស់ខ្លួនទៅកាន់បន្ទាយរឹងមាំនៃនៃដីរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែ

គាត់នឹងជំពប់ដួល ហើយលងៃត្បូរមានរកឃើញទៀត។»

«បន្ទាប់ពីការឈ្នះសង្គ្រាមនេះ

សេរីមានបរាជ័យអស់សំណល់ចុងក្រោយនៃបែកបាក់របស់ប៉ាប្រេ គឺ កាកូ និង សុគីពីយ៉ូ

នៃអាហ្ស៊ីក ហើយឡាប៊ីអនេស និង វ៉ាស នៅអូស្ត្រាលី។

ក្រោយពីត្រូវបានបំបែកក្នុងរូបវិញ ដល់ជា "បន្ទាយនៃនៃនីរបស់ខ្លួន"

គាត់ត្រូវបានគេដាក់ជាជនជាតិក្នុងការអនុវត្តវិញ; ហើយអំណាច

និងកិត្តិយសផ្សេងៗទៀតក៏ត្រូវបានប្រទានដល់គាត់ ដល់ចំណាត់ការនៃពិភពលោក

គាត់មានក្បាលជាអធិបតេយ្យដាច់ខាតលើចក្រភពទាំងមូល។

ប៉ុន្តែព្រះយាយក៏បានមានព្រះបន្ទូលថា គាត់នឹងជំពប់ហើយដួល។ ភាសានេះបង្ហាញថា

ការផ្តល់រំលឹករបស់គាត់នឹងកើតឡើងក្នុងរូបវិញ និងមិនមានវិធីទុក

ដូចជាមនុស្សម្នាក់ដែលជំពប់ដោយចង្រៃក្នុងពេលដើររបស់ខ្លួន។

ហើយដូច្នេះ មនុស្សនេះ ដែលបានប្រយុទ្ធនឹងឈ្នះសង្គ្រាមបុរាណលើក

បានយកទីក្រុងមួយពាន់ និងបានសម្លាប់មនុស្សសម្បូរណាស់

មួយនៃក្រៅសិបពីរពាន់នាក់ បានដួល មិនមែននៃកណ្តាលសួរសន្តិភាពស្រែមរភូមិ

និងម៉ោងនៃការប្រយុទ្ធគ្នាទៀត ប៉ុន្តែនៃពេលដែលគាត់គិតថា ផ្សាររបស់គាត់រលូន

ហើយក្រាលពេញដោយផ្កា និងនៃពេលដែលគេសន្មតថា

គ្រោះថ្នាក់នៃឆ្នោយណាស់; ដូច្នេះ

ខណៈដែលគាត់អង្គុយនៅក្នុងសាលារៀនធម្មតាដែលល្អឯកមាសរបស់គាត់

ដើម្បីបិទទ្វារពីសេដ្ឋកិច្ចនេះនូវព្រះបរមងារជាស្ថិតថេ

កាំបិតនៃការក្របត់បានចាក់គាត់ចំដល់បេះដូងក្នុងរូបវិញ។ កាស៊ីយ៉ូស ប្រយុទ្ធស

និងអនុក្របបរិក្ខារនៃទៀតបានសុទ្ធមកលើគាត់ ហើយគាត់បានដួល

ដោយត្រូវបានចាក់បីសិបបីប្រាំ។ ដូច្នេះ គាត់បានជំពប់ហើយដួលក្នុងរូបវិញ

ហើយរកមិនឃើញទៀតឡើយ នៅឆ្នាំ 44 មុន គ.ស.» Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258–264.

ការបំពេញសម្រេចតាមបុរេត្តិសាស្ត្ររបស់រូបភាព (ស្ថិតចំណងជើង)

ក្នុងការត្រូវបានដាក់ឡើងលើបល្ល័ង្ក គឺជាបុរេត្តិសាស្ត្រមួយដែលជាប្រសូរមើលជាមុ

ននបុរេត្តិសាស្ត្រការឡើងក្នុងបល្ល័ង្ករបស់រូបភាពមួយទំនើប នៅក្នុងសហភាពប៊ីជាន

ដែលកើតឡើងនៃពេលវេលាបំបែកនៃអារម្មណ៍ដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗ។

បុរេត្តិសាស្ត្រនេះក៏ត្រូវបានបង្ហាញជាប្រភេទនៃក្នុងខនីសាមសិប ដល់

ខនីសាមសិបបួនមួយផងដែរ ដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណពេលវេលាដែលអំណាចសម្រេចបំបែក

ត្រូវបានដាក់ឡើងលើបល្ល័ង្កជាលើកដំបូងនៅឆ្នាំ 538។ ខនីសាមសិបបួនមួយ ដល់

ខនីសាមសិបបួន និងខនីសាមសិបមួយ ដល់ ខនីសាមសិបបួនមួយ ទាំងពីរផ្នែក

សុទ្ធតែតំណាងឲ្យការកើនឡើង និងការធ្លាក់ចុះចុងក្រោយនៃស្រុកវិញស្រុកយានទ្រីស្រី។

បុរេត្តិសាស្ត្រនេះក៏ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងខនីសាមសិប ដល់ ខនីសាមសិបបួនមួយផងដែរ

នៃពេលវេលាដែលស្ថិតចំណងជើងទីមួយត្រូវបានដាក់ឡើង

បន្ទាប់ពីបានយកឈ្នះលើតំបន់ភូមិសាស្ត្រចំនួនបី។ បន្ទាប់មក

គាត់បានចូលទៅក្នុងសន្តិសញ្ញាជាមួយស្ថិតចំណងជើងតុប្បង

ប៉ុន្តែបានបំពានសន្តិសញ្ញានោះ ហើយជាការឆ្កល់យឺតប

ស្ថិតចំណងជើងតុប្បងបានបង្កក្របួសស្ថិតចំណងជើង

ហើយស្ថិតចំណងជើងបានស្ថិតចំណងជើងនៅក្នុងការដាច់យុទ្ធរបស់អេស៊ីរ។

ខ៥ ដល់ខ៨, ខ១៦ ដល់ខ១៩, និងខ៣០ ដល់ខ៣៦ បង្ហាញខុសបែបនាគំនាយបី
ដដែលបានសម្រេចនៅក្នុងខ៤០ ដល់ខ៤៥។ នៅពេល Sister White បានកំណត់ថា
«បុរសគតិសាសនាគួរជាច្បាប់នៃដដែលបានសម្រេចក្នុងទំនាយនេះ
នឹងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយមុនគេទៀត» នោះវាបានន័យពិតប្រាកដថា
ជំពូកទាំងមូលបង្ហាញខ៤០ ដល់ខ៤៥។ ខ២០ ដល់ខ២២ កំណត់អត្តសញ្ញាណកំណើត
និងសចក្ខីសុលាប័ររបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ដូចនេះហើយវាកំណត់ឱ្យពេលវេលាចុងបញ្ចប់ទាំងក្នុងឆ្នាំ 1798 និង 1989
តាមរយៈកំណើតរបស់ទ្រង់ ហើយបន្តទៀតមក
សចក្ខីសុលាប័ររបស់ទ្រង់លើឈើឆ្នាំកំណត់ឱ្យចុងទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844
និងចាប់ផ្តើមអាទិត្យ។

ខទីមុកប្រើ កំណត់សម្គាល់អំពីសម្ព័ន្ធជាតិរវាងសាសន៍យូដា និងក្រុងរ៉ូម
ក្នុងអំឡុងបុរសគតិសាសនាគួរតែរក្សាបែបនេះបន្តទៀតមក។ «សម្ព័ន្ធជាតិ»
ក្នុងបុរសគតិសាសនានេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយកាលបរិច្ឆេទ ១៦១ មុន គ.ស. និង ១៥៨
មុន គ.ស.។ បុរសគតិសាសនាគួរតែរក្សា កំណត់ឱ្យបន្តទៀតខាងក្នុងមួយ
ដដែលចាប់ផ្តើមដោយ «សម្ព័ន្ធជាតិ» រវាងក្រុងរ៉ូម និងពួកយូដាមក។
ដដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដោយពួកយូដា
ហើយនៅទីបញ្ចប់បានបញ្ចប់ដោយពួកយូដាប្រកាសថា
ពួកគេមានសុដន៍ណាមួយនៅពីសសោរទេ។ ជាការពិត ខទីមុកប្រើ មកបន្តទៀតពីខទីមុកមួយ
និងមកពីរ ហើយខទីមុកមួយកំណត់សម្គាល់អំពីកំណើតរបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ដដែលជាពេលវេលានៃទីបញ្ចប់តាមទំនាយ ហើយខទីមុកពីរកំណត់សម្គាល់អំពីឈើឆ្នាំ
ដដែលកំណត់ឱ្យចាប់ផ្តើមអាទិត្យ។

នៅឯឈើឆ្នាំ ពួកយូដាបានទទួលសុគាល់សសោរ (រ៉ូម) ជាសុតច្រើនបន្តទៀត ហើយ
“សម្ព័ន្ធជាតិ” ក្នុងខទីមុកប្រើ
សំដៅទៅលើការចាប់ផ្តើមនៃមុនវិស័យរបស់ពួកយូដាក្នុងការបម្រើរ៉ូម
នៅក្នុងចំណុចបញ្ចប់នៃការប្រកាសភក្តីភាពរបស់ពួកយូដាចំពោះរ៉ូម។
ការបញ្ចប់របស់ពួកយូដា ដូចដែលបានកំណត់នៅឯឈើឆ្នាំ
ត្រូវបានបន្តដោយការចាប់ផ្តើមនៃការភ្ជាប់ខ្លួនរបស់ពួកយូដាជាមួយរ៉ូម។

ខទីមុកប្លែកដល់ខទីសាមសិប ពិពណ៌នាអំពីរយៈពេលបីរយហុកសិបឆ្នាំ
ដដែលក្រុងរ៉ូមបែរមិនជឿគ្រប់គ្រងដោយអំណាចកំពូល ចាប់ពីសម័យភូមិអាក្រិម ឆ្នាំ
31 មុន គ.ស. រហូតដល់ការផ្ទេររាជធានីពីក្រុងរ៉ូមទៅក្នុងស្ថានភាពទីបំបៅ នៅឆ្នាំ 330។
រយៈពេលបីរយហុកសិបឆ្នាំនេះជានិមិត្តរូបនៃរយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំ
ដដែលក្រុងរ៉ូមសាសនាបាត់គ្រប់គ្រងដោយអំណាចកំពូល
ហើយរួមគ្នាវាតំណាងឱ្យរយៈពេលដែលចាប់ផ្តើមពីខទីសសិបមួយ និងសម្ព័ន្ធជាតិបីជា
នៃកំណើតឡើងនៃពេលវេលាចាប់ផ្តើមអាទិត្យដដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ
រហូតដល់ការបិទបញ្ចប់នៃពេលវេលាសកលបង។

បន្ទាប់បុរសគតិសាសនាគួរតែយករណ៍ទាំងអស់នៅក្នុងជំពូកទីដប់មួយ
សរុបគ្នានឹងខណ្ឌចុងក្រោយបុរសគតិសាសនា ដោយយក ១១ ប៉ុន្តែ
បុរសគតិសាសនាគួរតែយករណ៍ចាប់ពីពេលវេលានៃទីបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ ១៨៨៨
ដដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងខណ្ឌ ៤០ រហូតដល់ចាប់ផ្តើមអាទិត្យក្នុងខណ្ឌ ៤១
នោះហើយ គឺជា «ផ្សព្វផ្សាយព្រះយករណ៍របស់ដានីយ៍ដែលទាក់ទងនឹងចុងក្រោយ»។

បុរេភូតិសាស្ត្រក្នុងដៃគ្រូរូបនាទុកឲ្យទទេនោះក្នុងខណ្ឌ ៤០ គឺជាវិវរណៈនៃព្រះយស្ម័យគ្រីស្ទ
ដៃគ្រូរូបនាបើកគ្នា នៅពេលដែលពេលវេលាជិតមកដល់
មុនពេលដែលការសាកល្បងបិទបញ្ចប់។

យើងនឹងបន្តការសិក្សានេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

«យើងមានព្រះបញ្ញត្តិរបស់ព្រះ និងសក្ខីភាពនៃព្រះយស្ម័យគ្រីស្ទ
ដល់ជារឿយៗនៃការស្វែងរកនាយ។ តុប្បងមានតម្លៃមិនអាចកាត់ថ្លៃបាន
គ្រូរូបនាបើកគ្នានៅក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ។ អស់អ្នកដែលស្វែងរកព្រះបន្ទូលនេះ
គួររក្សាចិត្តគំនិតឲ្យច្បាស់លាស់។
ពួកគេមិនគួរឲ្យខូចចិត្តក្នុងចំណង់អាហារដែលប្រែប្រួលខុសធម្មតា
ក្នុងការបរិភោគ ឬការផឹកឡើយ។»

«បុរសនាបើកគ្នាផ្ទេរដូច្នេះ នោះខ្ញុំរក្សាបាននឹងគ្រូរូបបូកចូល;
ពួកគេនឹងមិនអាចទុំឲ្យនឹងភាពតានតឹងនៃការដឹកកាយឲ្យជួរទៅ ដើម្បីស្វែងរកន័យ
នៃអ្វីៗទាំងនោះដែលទាក់ទងនឹងឈុតឆាកបិទបញ្ចប់នៃបុរេភូតិសាស្ត្រនៃដំនើរនេះ
នឡើយ។»

«នៅពេលដែលសៀវភៅដានីយ៍នៃ និងវិវរណៈ គ្រូរូបនាយលំដឹងកាន់កាប់ច្បាស់
អ្នកដទៃទាំងឡាយនឹងមានបទពិសោធន៍ខាងសាសនាខុសប្លែកទាំងស្រុង។ ពួកគេនឹង
គ្រូរូបនាបុរាណឲ្យយើងដាក់ស្នាក់នៅក្នុងខ្លួនៗអំពីទ្វារស្ថានសួគ៌ដែលមានបើកចំហ
ដល់ថ្នាក់ដល់ចិត្ត និងគំនិតនឹងគ្រូរូបនាប៉ះពាល់ដោយលក្ខណៈសម្បត្តិដែលមនុស្ស
សទាំងអស់គ្រូរូបអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីមានដឹងច្បាស់អំពីសុភមង្គលដែលនឹងគ្រូរូបផ្សេងៗដល់
អ្នកដែលមានចិត្តបរិសុទ្ធ។»

«ព្រះអម្ចាស់នឹងបុរាណនាដល់អស់អ្នកដែលស្វែងរកដោយចិត្តទាបទន់
និងសុភាពរាបសា ដើម្បីយល់អំពីអ្វីដែលមានបើកសម្រាប់នៃនៅក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ។
សៀវភៅនេះផ្ទុកទៅដោយអ្វីៗជាច្រើនដែលពេញពេញដោយភាពអមតៈ
និងពេញដោយសិរីល្អ ដូច្នេះអស់អ្នកដែលអាន
នឹងស្រឡាញ់ដោយចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ នឹងទទួលបានពរដែលមានសន្តិភាពដល់អស់អ្នក
“ដែលស្តាប់ពាក្យនៃនាយនេះ
ហើយកាន់កុសលចេកដ៏ទាំងនោះដែលមានសរសេរទុកនៅក្នុងនោះ។”»

«មានចំណុចមួយដែលនឹងគ្រូរូបនាយយ៉ាងប្រាកដពីការសិក្សាព្រះគម្ពីរវិវរណៈ—នោះគឺ
ថា ទំនាក់ទំនងរវាងព្រះ និងបុរាណសាស្ត្ររបស់ទ្រង់ គឺជិតស្និទ្ធ និងច្បាស់លាស់។»

«ការតភ្ជាប់ដ៏អស្ចារ្យមួយ គ្រូរូបនាយយើងរវាងសកលលោកនៃស្ថានសួគ៌
និងលោកីយនេះ។ អ្វីៗដែលមានបើកសម្រាប់ដល់ដានីយ៍នៃ ក្រោយមកគ្រូរូបនាបំពេញ
បន្ទូលដោយវិវរណៈដែលមានបុរាណដល់យ៉ូហាននៃលើកនោះប៉ាត់ម៉ុស។
សៀវភៅទាំងពីរនេះ គួរគ្រូរូបនាសិក្សាយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន។ ពីរដង ដានីយ៍នៃស្ថានសួគ៌ថាៈ
តើគ្រូរូបយូរប៉ុណ្ណាទៀតដល់ទីបញ្ចប់នៃកាលវេលា?»

«ខ្ញុំបានឮ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនយល់ទេ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំទូលសួរថា ឪពុកអម្ចាស់នៃខ្ញុំអើយ
ចុងបញ្ចប់នៃការទាំងនេះនឹងទៅយ៉ាងណា? ហើយទ្រង់មានបន្ទូលថា
ដានីយ៍នៃអើយ ចូរទៅតាមផ្លូវរបស់អ្នកចុះ ឧបិកតាក្នុងទាំងនេះគ្រូរូបនាបិទ
និងបោះត្រាទុក រហូតដល់គ្នាចុងបញ្ចប់។ មនុស្សជាច្រើននឹងគ្រូរូបនាបន្តទុក
ផ្ទេរឲ្យស ហើយគ្រូរូបលុបបាត់; ប៉ុន្តែមនុស្សសម្រាប់នឹងបុរេភូតិសាស្ត្រ

Testimonies to Ministers, 114, 115.